12 років за премію. Як Коболєв опинився на лаві підсудних і чому повернувся до України

Читать на русском | Додати як бажане джерело в Google

12 років за премію. Як Коболєв опинився на лаві підсудних і чому повернувся до України

Як екс-глава «Нафтогазу» опинився на лаві підсудних і чому НАБУ вирішило повернутися до справи про премію Коболєва, розбирається ЕП .

Вперше з початку війни колишній голова «Нафтогазу» Андрій Коболєв вирішив повернутися до України та одразу отримав підозру від Національного антикорупційного бюро та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури у розкраданні майже 230 млн грн.

Ця сума — частина премії за перемогу в Стокгольмському арбітражі над російським «Газпромом», яку він начебто виписав сам собі, паралельно ввівши в оману наглядову раду найбільшої державної компанії.

Сам обвинувачений вважає справу політичною , але при цьому зазначає, що довіряє незалежним антикорупційним органам та вірить, що буде виправданий. 23 січня Вищий антикорупційний суд уже став на його бік, відмовивши прокуратурі в арешті Коболєва.

За що колишньому голові "Нафтогазу" "світить" від 7 до 12 років ув’язнення і як він планує захищатися?

Премія з Стокгольму

Справа, в рамках якої колишнього голову НАК «Нафтогаз» Андрія Коболєва звинуватили у розкраданні 229 млн грн, стосуєтьсявиплати премій за перемогу у Стокгольмському арбітражі над «Газпромом» у 2018 році.

Тоді українська компанія відсудила у російського газового монополіста 4,6 млрд дол. у рамках транзитного контракту. У тому ж році наглядова рада державного «Нафтогазу» ухвалила рішення про виплату премій правлінню НАКу.

Передбачалося, що розмір винагороди становитиме 1% від суми виграшу, тобто 46 млн дол. або близько 1,27 млрд грн. Згодом Коболєв заявить, що отримав лише першу частину виплат, а решту начебто заморожено через політичний тиск.

При цьому щодо першого траншу жодних питань немає, із загальної суми в 21 млн дол. тодішньому керівнику «Нафтогазу» заплатили 261 млн грн, що за тодішнім курсом перевищувало 10 млн дол.

У тому ж 2018 році за заявою нардепа від ОПЗЖ Василя Німченка Національне антикорупційне бюро (НАБУ) відкрило кримінальне провадження, але підозру у цій справі Коболєв отримає лише 19 січня 2023 року.

У чому його звинувачують?

Як Коболєв сам себе преміював

За версією детективів НАБУ Андрій Коболєв видав незаконний наказ про преміювання співробітників, на підставі якого сам отримав 261 млн. грн.

Ця сума начебто перевищує нормативно визначені розміри таких виплат 37,48 млн грн. Таким чином, як вважає слідство, Коболєву всупереч закону переплатили майже 230 млн. грн.

Детективи НАБУ зазначають, що ключова проблема — порушення ухвали Кабінету міністрів, яка обмежує суму річної премії керівника компанії 24 окладами. Не більше. Сума ж у 261 млн. грн. не пристойно кратно перевищувала допустимий рівень винагороди.

Адвокати Коболєва впевнені, що він не порушував згадану ухвалу, оскільки документ у тій редакції містив пункт, який дозволяв виплачувати також винагороду за рахунок чистого прибутку компанії, якщо таке рішення приймає наглядова рада державної компанії.

Захист колишнього керівника «Нафтогазу» зазначає, що звинувачення у тому, що він сам виписав собі премію, також не відповідає дійсності.

Коболєв відмовився надавати ЕП будь-які коментарі у справі, «щоб не зашкодити слідству та собі».

Наглядова рада на боці Коболєва

«Насправді рішення про це ухвалила наглядова рада „Нафтогазу“. Коболєв як голова правління тільки подав наглядовій раді прохання про розгляд питання нарахування премій, але самостійного рішення приймати не міг».

Наглядова рада мала незалежних юридичних радників, достатньо часу та компетенції, щоб ухвалити виважене рішення, яке відповідає світовим практикам», — наголошують адвокати обвинуваченого.

Після вручення підозри за Коболєва заступилися і колишні члени наглядової ради «Нафтогазу» Клер Споттісвуд, Бруно Лескуа та Людо Ван дер Гейден спростували тезу, що колишній голова правління ввів їх в оману.

У своїй заяві вони наголосили, що премію було виписано відповідно до світових практик корпоративного управління.

«Нафтогаз»: як реформатори звільняються через реформи

"Ці премії були схвалені одноголосно всім складом ради, включаючи як незалежні, так і члени, призначені урядом України, які представляють її інтереси", - наголошується в їхній заяві.

У результаті сторони звинувачення та захисту змогли надати свої аргументи при обранні запобіжного заходу Коболєву у вигляді тримання під вартою. Справу 19 та 23 січня розглядав Вищий антикорупційний суд (ВАКС).

Прокурор Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) просив заарештувати Коболєва або встановити заставу у 365 млн грн, проте ВАКС став на бік обвинуваченого та відпустив його додому.

У САП вже заявили, що планують оскаржити це рішення, оскільки вважають, що Коболєв, який перебуває на волі, може перешкоджати слідству або взагалі виїхати з країни.

Чому Коболєв повернувся до України

У ході судового засідання стало відомо, що щонайменше з лютого 2022 року Коболєв перебував за кордоном і повернувся до України лише у січні 2023 року. За кілька днів він отримав підозру від НАБУ та САП. Чому він вирішив повернутись?

Сам Коболєв стверджує, що знав про справу і начебто приїхав, щоб уникнути спекуляцій та захищатися у суді.

«Розуміючи, що йде підготовка підозри, одразу повернувся до України, щоб не давати привід для звинувачень, що я кудись втік чи ховаюсь», — написав він на своїй сторінці у Facebook.

Втім, його несподіване для багатьох повернення породило цілу низку конспірологічних теорій. Мовляв, його спеціально виманили, щоб відправити за ґрати. Одна з них — що за цим стоїть Офіс президента (ВП).

За даними ЕП, після приїзду в Україну у Коболєва справді були зустрічі з представниками Офісу президента і на них, як зазначає один із співрозмовників, наближений до ВП, обговорювалася можливість його залучення до команди віце-прем’єр-міністра з відновлення України Олександра Кубракова.

Як Коболєв опинився на лаві підсудних

Екс-керівника «Нафтогазу» в цьому процесі бачили як відповідальний за енергетичний напрямок. В якій формі це могло бути реалізовано і було реалізовано взагалі сказати важко. Втім, після отримання підозри і початку судового процесу говорити про це точно немає сенсу.

Яка могла бути роль та зацікавленість у врученні підозрі працівників ВП? Прихильники Коболєва припускають , що до справи може бути причетний заступник керівника Офісу президента, який у зустрічах не брав участі та міг діяти з особистих мотивів.

Йдеться зокрема про куратора правоохоронного сектора Олега Татарова, метою якого в цьому процесі начебто може бути дискредитація двох реформ, які суспільство вважає успішними.

Мовляв, якщо провину Коболєва буде доведено і його ув’язнено, то це означатиме провал корпоративної реформи. Це підтвердить, що наглядові поради у державних компаніях є неефективними, оскільки у них «під носом вкрали сотні мільйонів гривень».

Якщо ж Коболєв переможе, це свідчить про провал антикорупційної реформи та некомпетентність НАБУ та САП. "Це ситуація win-win у будь-якому випадку", - говорить співрозмовник ЕП, близький до ексголови НАКу.

На підтвердження цієї версії він наводить той факт, що підозру екскерувальнику "Нафтогазу" підписав не особисто голова САП Олександр Клименко, а пов’язаний із Татаровим заступник Андрій Синюк.

Таку версію публічно просувають шанувальники Коболєва та його захисники . Однак реальність може виявитися набагато простішою.

Після свого призначення Клименко реанімував велику кількість гучних справ, які не рухалися за його попередника. Це стосується і розслідування за формулою « Роттердам+ », справи вже колишнього голови НБУ Кирила Шевченка та інших. За цим принципом у НАБУ вирішили повернутися і до Коболєвої справи.

Цікаво, що сторона Коболєва вірить у неупередженість ВАКС, НАБУ, САП та планує доводити свою правоту у суді.

Є ще один варіант розвитку подій, що виглядає ідеальним для Коболєва. Чисто теоретично керівник САП міг би ініціювати закриття справи, якщо раптом зануриться в його суть і приходить до висновку, що доказів вини недостатньо.

Однак, судячи з намірів прокуратури оскаржити рішення суду в міру запобіжного заходу Коболєва і домагатися його арешту, такий сценарій виглядає малоймовірним. Принаймні поки що.

Микола Топалов, переклад Skelet.Info

Теги: Синюк Андрей | Роттердам+ | Кирилл Шевченко | Шевченко Кирило | Шевченко Кирилл Евгеньевич | Шевченко Кирилл | Клименко Александр | Татаров Олег | ВАКС | ОПЗЖ | Нимченко Василий | САП | Газпром | Коболев Андрей | Нафтогаз України | Нафтогаз | НАК Нафтогаз | НАБУ | Україна | Украина

Юлія Більченко
ВИПУСКОВИЙ РЕДАКТОР

25 січня 2023 г., 18:35 | Переглядів: 4026 | Коментарі: 0

Коментарі: